

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**2022 YAŞLI VE ENGELLİ AYLIKLARI
KILAVUZU**

Sorularınız için: engelli2022@aile.gov.tr
Sağlı, Yaşı ve Engelli Yardımları Daire Başkanlığı

GENEL ESASLAR:

- 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan aylık başvuruları kişilerin Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde kayıtlı ikametgâhının bulunduğu Vakfa yapılır.
- Aylıklara ilişkin tüm iş ve işlemler Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sistemi kullanılarak yapılır.
- Eksik belge ile yapılan başvurular kabul edilmez ve aylık başvurusu belgelerin tamamlanmasını müteakip sisteme işlenir.
- Başvuruda bulunan kişilere “Başvuru Alındı Belgesi” verilir.
- Aylıklara ilişkin tüm iş ve işlemler, başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içinde tamamlanır.
- Yapılacak muhtaçlık değerlendirmelerinde hane yaklaşımı geçerlidir. Hane geliri hesaplanırken haneden kim alırsa alsın 2022 sayılı kanun aylıkları ve evde bakım aylıkları hesaba katılmayacaktır.
- Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programında hak sahibi olan kişiler 2022 sayılı kanun kapsamındaki aylıklardan yararlanamayacaktır.
- 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alan kişilerin Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programından faydalanmak istemeleri durumunda, 2022 aylığı feragat dilekçesi alınır ve Eşi Vefat Etmiş Programı kabul edildiğinde 2022 aylığı feragat nedeniyle feshedilir.
- Mevcut aylık sahiplerinin muhtaçlık durumu ve Sağlık Kurulu Raporları yenilenmeyecek olup yılda bir kez yapılacak sosyal incelemeler yoluyla işlem tesis edilecektir.

2022 sayılı Kanuna göre 5 çeşit aylık bağlanmaktadır.

1. Yaşlı Aylığı
2. %40-69 Arası Özürlü Aylığı
3. % 70 ve Üzeri Özürlü Aylığı
4. 18 Yaş Altı Özürlü Yakını Aylığı
5. Silikozis Aylığı

YAŞLI AYLIĞI:

Yaşlılık aylığı;

- 65 yaşını doldurmuş olan,
- Aylıktan faydalanmayacaklar arasında sayılmayan,
- Hane içinde kişi başına düşen geliri, 2022 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutardan (2013 Ocak-Haziran dönemi için 119,62-TL) az geliri olan

kişilere bağlanır.

İSTENEN BELGELER:

- Aylık başvuru formu (Başvuru sisteme girildiğinde alınan form imzalatılır)
- Aylık başvurusunun, kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından yapılması hâlinde vekâletname örneği

Uyarı- 1

Yaşlılık aylığı almakta iken %70 ve üzeri özürlü olduklarını sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanların aylıkları “% 70 ve üzeri Özürlü Aylığı”na dönüştürülür. Ancak özür derecesi %70’in altında olan kişilerin bu yöndeki başvurularının kabul edilmemesi gerekmektedir.

65 yaşın doldurulmasından önce %40-69 arası özürlü aylığı bağlanmış olanların aylıkları aynı şekilde ödenmeye devam olunur.

%40-69 ARASI ÖZÜRLÜ AYLIĞI:

%40-69Özürlü aylığı:

- 18 yaşından büyük ve 65 yaşından küçük olan,
- %40-%69 arası özürlü olan,
- Aylıktan faydalanmayacaklar arasında sayılmayan,

- Hane içinde kişi başına düşen geliri, 2022 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutardan (2013 Ocak-Haziran dönemi için **119,62-TL**) az geliri olan

kişilere bağlanır.

İSTENEN BELGELER:

- Aylık başvuru formu (Başvuru sisteme girildiğinde alınan form imzalatılır)
- Aylık başvurusunun, kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından yapılması hâlinde vekâletname örneği
- Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik gereğince özürlü raporu vermeye yetkili hastaneden alınan Sağlık Kurulu Raporu

%70 VE ÜZERİ ÖZÜRLÜ AYLIĞI:

%70 ve Üzeri Özürlü Aylığı;

- 18 yaşından büyük olan,
- %70 ve üzeri özürlü olan,
- Aylıktan faydalanmayacaklar arasında sayılmayan,
- Hane içinde kişi başına düşen geliri, 2022 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutardan (2013 Ocak-Haziran dönemi için **119,62-TL**) az geliri olan

kişilere bağlanır.

İSTENEN BELGELER:

- Aylık başvuru formu (Başvuru sisteme girildiğinde alınan form imzalatılır)
- Aylık başvurusunun, kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından yapılması hâlinde vekâletname örneği

- Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik gereğince özürlü raporu vermeye yetkili hastaneden alınan Sağlık Kurulu Raporu

18 YAŞ ALTI ÖZÜRLÜ YAKINI AYLIĞI:

18 Yaş Altı Özürlü Yakını Aylığı;

- Fiilen bakımını gerçekleştirdiği, kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşından küçük, en az %40 ve üzeri özürlü yakını olan,
- Aylıktan faydalanmayacaklar arasında sayılmayan,
- Hane içinde kişi başına düşen geliri, 2022 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutardan (2013 Ocak-Haziran dönemi için **119,62-TL**) az geliri olan

kişilere bağlanır.

İSTENEN BELGELER:

- Aylık başvuru formu (Başvuru sisteme girildiğinde alınan form imzalatılır)
- Aylık başvurusunun, kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından yapılması hâlinde vekâletname örneği
- Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik gereğince özürlü raporu vermeye yetkili hastaneden alınan Sağlık Kurulu Raporu

Uyarı- 2

18 yaşından küçük özürlü yakınlarına aylık bağlanabilmesi için kanuni velisi olan anne ya da baba başvuruda bulunabilir. Boşanma durumunda velayetin verildiği kişi tarafından mahkemeden alınmış olan velayet belgesi ile başvuruda bulunulabilir.

Uyarı- 3

18 yaşından küçük özürlü yakınlarına aylık bağlanabilmesi için fiilen bakım ilişkisinin gerçekleşmesi ve bakıcı ile bakılan kişinin aynı hanede ikamet etmesi şartları aranır.

Uyarı- 4

Kişinin Yaşlı veya Özürlü Aylığı alması, fiilen bakımını üstleneceği özürlü yakını bulunması durumunda 18 Yaş Altı Özürlü Yakını Aylığı bağlanmasına engel teşkil etmez. Ancak %70 ve üzeri Özürlü Aylığı alan kişi bu aylık türüne başvuramaz.

SİLİKOZİS AYLIĞI:

Bu aylık türünde yeni başvuru yapılamamaktadır. Ancak 25.05.2011 tarihinde kadar başvurularını yapmış bulunanlardan işlemleri henüz tamamlanmamış olanların işlemlerinin yürütülmesine devam olunur.

- 25.02.2011 tarihinden itibaren 3 aylık süre içerisinde talepte bulunan
- Aylıktan faydalanmayacaklar arasında sayılmayan
- Silikozis hastalığı nedeniyle meslekte kazanma gücünü en az % 15 kaybettiğine Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca meslek hastalıkları tespit hükümleri çerçevesinde karar verilen kişilere bağlanır.

AYLIK FARKI:

- Sosyal güvenlik kurumlarından yetim olarak aylık veya gelir almakta olan çocuklardan özürlü olanların aldıkları aylık veya gelir toplamı tutarları özürlülük oranlarına göre 2022 sayılı Kanun kapsamında ödenecek olan aylık tutarından düşük olanlara aylık farkı ödenir. Bu konuya ilişkin tüm iş ve işlemler SGK tarafından yürütülmektedir.
- Vakıfların ve Genel Müdürlüğün bu konuda herhangi bir görevi bulunmamaktadır. Taleplerin SGK'ya yönlendirilmesi gerekmektedir.

AYLIKTAN FAYDALANAMAYACAKLAR:

- Hangi ad altında olursa olsun sosyal güvenlik kurumlarından bir gelir veya aylık hakından faydalananlar ile isteğe bağlı prim ödeyenler dâhil olmak üzere sosyal güvenlik kurumlarına uzun vadeli sigorta kolları kapsamında sigortalı olmayı gerektirecek şekilde bir işte çalışanlar,
- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar (Provizyon sorgusu sonucu kapsamı 60/g olarak görülenler),
- Muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde nafaka bağlanmış veya bağlanması mümkün olanlar,
- Muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde mahkeme kararıyla veya bir mevzuat gereği bağlanmış devamlı bir geliri bulunanlar,
- Herhangi bir şekilde muhtaçlık sınırına eşit veya üzerinde devamlı gelir sağlayan ya da sağlaması mümkün olanlar,
- Kamu veya özel kurum ve kuruluşlarda iaşe ve ibateleri dâhil olmak üzere sürekli bakımı yapılan veya yaptırılanlar (Huzurevi, Bakım Merkezi vb),
- Malları ve gelirleri devredilerek bir sözleşmeyle gerçek veya tüzel kişilerce kendilerine bakılanlar,

Uyarı- 5

Ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde hükümlü ve tutuklu olarak bulunulması, aylığa hak kazanılmasında tek başına engel teşkil etmeyip muhtaçlık ölçütü dikkate alınmak suretiyle işlem tesis edilir.

Uyarı- 6

Kişinin bakmakla yükümlü olunan kişi statüsünde sağlık güvencesine sahip olması ve aynı hanede sosyal güvenceye sahip bireylerin bulunması aylığa hak kazanılmasında tek başına engel teşkil etmeyip muhtaçlık ölçütü dikkate alınmak suretiyle işlem tesis edilir.

MUHTAÇLIK:

Muhtaçlık sınırı: 2022 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belirtilen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı (2013 Ocak-Haziran dönemi için **119,62-TL**) ifade etmektedir.

Sisteme eklenecek olan Puanlama Formülü uygulamaya geçinceye kadar muhtaçlık; gelir, servet ve harcamalar esas alınarak aşağıdaki şekilde belirlenir.

➤ Hanenin gelir durumu:

- 1) Tespit / beyan edilen aylık net maaş, ücret, nafaka, yevmiye ve diğer gelirlerin yıllık tutarının aylık ortalaması,
- 2) Hanenin; mülkiyeti hane bireylerinden birine ait olan ikamet ettiği konutu ile mülkiyeti başka birine ait olmakla birlikte kira ödemediği konutu için konutun (takdir edilen / beyan edilen) rayiç bedelinin 240'ta biri,
- 3) Hanenin ikamet ettiği konut haricinde diğer konutları için (takdir edilen / beyan edilen) rayiç bedelinin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) kira getirisinin toplamı,
- 4) İkamet edilen konut haricindeki konut için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa konutun rayiç bedelinin 120'de biri,
- 5) Dükkânlar için rayiç bedelin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) kira getirisinin toplamı,
- 6) Dükkân için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa dükkânın rayiç bedelinin 120'de biri,
- 7) Hanenin arazi, tarla ve benzeri için rayiç bedelin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira ve benzerleri) getirisinin toplamı,
- 8) Hanenin binek aracı için aracın kasko/rayiç bedelinin 120'de biri,
- 9) Hanenin ticari/ zirai amaçlı aracı için aracın kasko bedelinin 120'de biri, kasko bedelinin belirlenememesi halinde ise rayiç bedelinin 120'de biri ile bu araçların (takdir / beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira ve benzerleri) getirisinin toplamı,
- 10) Hanenin büyük ve küçükbaş hayvanları için il/ ilçe gıda tarım ve hayvancılık müdürlüklerinden temin edilen yıllık getiri miktarının aylık tutarı,
- 11) Hanenin tespit / beyan edilen banka mevduatları için aylık faiz getirisinin iki katı tutar,

- 12) **24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek 7 nci maddesi gereğince yapılan evde bakım ödemeleri ve 2022 sayılı Kanun gereğince bağlanan aylıklar hariç** olmak üzere sürekli ve düzenli olarak alınan şartlı eğitim yardımı, şartlı sağlık yardımı, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardım, burs, harçlık gibi nakdî sosyal yardımların aylık ortalaması,
- 13) Aynı hanede ikamet etmemesine rağmen nafaka yükümlüleri tarafından sağlanan destek tutarı,
- 14) Tarımsal destek geliri tutarı,
- 15) Uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların gelirleri,
- 16) Diğer gelirlerin toplamının aylık ortalaması,

dahil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.

- (a) maddesinde yer alan taşınır ve taşınmazların tespit edilen rayiç bedellerine ilişkin değerlendirmeyi Mütevelli Heyeti yapar.
- Hanenin harcama durumu; gıda, giyim, kira, ısınma, eğitim, sağlık, ulaşım, eğlence ve benzerlerine yapılan yıllık ödemelerin aylık ortalaması dâhil edilerek yapılan hesaplama ile belirlenir.
- Harcamalar, hanenin gelir seviyesinin bir göstergesi olarak dikkate alınacak olup (a) maddesine göre hesaplanacak gelir tutarından hiçbir şekilde çıkarılamaz.
- Hanenin tespit/beyan edilen harcamalarının (a) maddesine göre tespit edilen gelir tutarından fazla olması durumunda harcama ve gelir arasındaki fark gelire eklenir.
- (a) maddesine göre tespit edilen gelir tutarının beyan/tespit edilen harcama düzeyinin üzerinde olması durumunda harcamalar gelire eklenmez.

Değerlendirmeler sonucu hane içinde kişi başına düşen geliri muhtaçlık sınırının altında (2013 ilk yarısı için 119,62-TL) olanlara aylık bağlanır.

Uyarı- 7

Hanede herhangi bir bireyin aldığı **2022 sayılı Kanun aylıkları ile Evde Bakım Aylıkları** hane gelirinde hesaba **katılmaz.**

Uyarı- 8

Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Nakit Sosyal Yardımından faydalanan vatandaşların kendisi 2022 sayılı Kanun aylığı alamaz. Hanede başvuran dışında Eşi Vefat Etmiş Yardımı alınması durumunda hane gelirinde hesaba katılır.

Uyarı- 9

3294 sayılı Kanun ve GSS-Gelir Testi işlemlerinde kullanılan muhtaçlık ölçüt ve sınırları ile 2022 sayılı Kanunun belirlediği muhtaçlık sınırı ilişkilendirilmemelidir.

ÖRNEK DOSYA İNCELEMESİ

1.Örnek

4 kişilik bir hanenin özellikleri

1. Başvuran: 30 yaşında, %70 özürlü, sosyal güvencesiz, gününbirlik işlerde çalışıyor, aylık ortalama 300 TL gelir beyan etmiş, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş,
2. Eşi: 25 yaşında, sosyal güvencesiz, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş, çocuğu için Şartlı Eğitim Yardımı alıyor. Eşi nedeniyle evde bakım aylığı alıyor
3. Çocuk: 7 yaşında
4. Anne: 62 yaşında, ev hanımı, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş

Değerlendirme

Aylık Ortalama Gelir : 300 TL

Aylık Sosyal yardım : 35 TL

- Şartlı Eğitim Yardımı = 35 TL
- Evde Bakım=734 TL (Hesaba katılmayacak)

Toplam Hane Geliri= 300+35= 335 TL

Kişi Başına Aylık Ortalama Gelir = 335/4= **83,75 TL**

Sosyal İncelemede Tespit Edilen Hane Harcaması = 1.000 TL

Değerlendirmeye alınacak Harcama= 1.000- 734 = 266 TL (Evde bakım aylıkları değerlendirme dışıdır.)

Kişi Başına Ortalama Harcama= 266/ 4 = **66,50 TL**

Aylık Ortalama Gelir (83,75 TL) aylık ortalama harcamadan (66,50 TL) fazla olduğu için kişi başına aylık ortalama gelir 83,75 TL olarak gerçekleşmektedir. Muhtaçlık sınırından (119,62 TL) daha az gelire sahip olan kişi muhtaçlık şartını sağlamaktadır.

2.Örnek

8 kişilik bir hanenin özellikleri

1. Başvuran: 27 yaşında, %40 özürlü sosyal güvencesiz, şahsi hiçbir geliri ve malvarlığı bulunmamakta, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş.
2. Eşi: 25 yaşında, sosyal güvencesiz, şahsi hiçbir geliri ve malvarlığı bulunmamakta, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş.
3. Çocuklar: 2 ve 4 yaşlarında 2 çocuk.
4. Baba: 62 yaşında SGK emeklisi, aylık ortalama 800 TL maaş almakta, 10.000 TL bedelli bir araç sahibi (bedeller Müteveli Heyeti tarafından takdir edilmiştir)
5. Anne: 57 yaşında, ev hanımı, sosyal güvencesi ve herhangi bir geliri, malvarlığı bulunmamakta, bakmakla yükümlü olunan kişi statüsünde eşinin sağlık güvencesinden faydalanmakta, %70 özürlü kızı nedeniyle evde bakım aylığı almakta.
6. Kız Kardeş: 21 yaşında, sosyal güvencesi ve herhangi bir geliri, malvarlığı yok, %90 özürlü, 2022 sayılı Kanun kapsamında “başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek derecede özürlü aylığı” (%70 ve üzeri) almakta.
7. Büyükanne: 85 yaşında, 2022 sayılı Kanun kapsamında yaşlılık aylığı almakta, 500 m² ve 5.000 TL bedelli bir arsa sahibi (arsa kullanılmamaktadır)

Değerlendirme

Aylık Ortalama Gelir : 800 TL

Aylık Sosyal yardım : 1.236,39 TL (Hesaba katılmayacak)

- Evde Bakım=734 TL (Hesaba katılmayacak)
- %70 ve üzeri 2022 aylığı= 376,79 TL (Hesaba katılmayacak)
- Yaşlılık Aylığı= 125,60 TL (Hesaba katılmayacak)

Malvarlığı : 79,16 TL

- Ara= 7.000/120= 58,33 TL
- Arsa =5.000/240= 20,83 TL

Toplam Hane Geliri= $800 + 79,16 = 879,16$ TL

Kişi Başına Aylık Ortalama Gelir = $879,16 / 8 = 109,90$ TL

Sosyal İncelemede Tespit Edilen Hane Harcaması = 2.100 TL

Değerlendirmeye alınacak Harcama= $2.100-1.236,39= 863,61$ TL (Evde bakım ve 2022 aylıkları değerlendirme dışıdır.)

Kişi Başına Ortalama Harcama= $863,61/ 8 = 107,95$ TL

Aylık Ortalama Gelir (109,90 TL) aylık ortalama harcamadan (107,95 TL) fazla olduğu için kişi başına aylık ortalama gelir 109,90 TL olarak gerçekleşmektedir. Muhtaçlık sınırından (119,62 TL) daha az gelire sahip olan kişi muhtaçlık şartını sağlamaktadır.

3.Örnek:

4 kişilik bir hanenin özellikleri

1. Başvuran: 25 yaşında, %80 özür, sosyal güvencesiz, gününbirlik işlerde çalışıyor, aylık ortalama 200 TL gelir beyan etmiş, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş,
2. Eşi: 18 yaşında, sosyal güvencesiz, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş,
3. Anne: 62 yaşında, ev hanımı, Gelir testi sonucunda G0 kararı verilmiş, Eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardım programından faydalanıyor.

Değerlendirme

Aylık Ortalama Gelir : 200 TL

Aylık Sosyal yardım : 250 TL

- Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım = 250 TL

Toplam Hane Geliri= $200+250= 450$ TL

Kişi Başına Aylık Ortalama Gelir = $450/3= 150$ TL

Sosyal İncelemede Tespit Edilen Hane Harcaması =500 TL

Kişi Başına Ortalama Harcama= $500/ 3 = 166,67$ TL

Aylık Ortalama Gelir (150 TL) aylık ortalama harcamadan (166,67 TL) az olduğu için kişi başına aylık ortalama gelir 166,67 TL olarak gerçekleşmektedir. Muhtaçlık sınırından (119,62 TL) daha fazla gelire sahip olan kişi muhtaçlık şartını sağlamamaktadır.

ÖDEME:

- Mütevelli Heyeti kararı ile muhtaçlığı tespit edilerek aylığı bağlanan kişilerin aylığa hak kazandıkları tarih, başvuru tarihini takip eden aybaşıdır.
- Tüm ödemeler (Başvuru tarihi itibarıyla hak ettiği ödemeler, dönem ödemeleri, ek ödemeler vb.) Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında yapılır.
- Aylık türlerine göre, 2013 Ocak-Haziran dönemi için aylık tutarları aşağıda yer almaktadır.

Aylık Türü	Bir Aylık Miktar (*) (TL)	Üç Aylık Miktar (*) (TL)
Yaşlı Aylığı (65+)	125,60	376,79
%40-%69 Arası Özürlü	251,19	753,58
%70 ve Üzeri Özürlü	376,79	1.130,37
Özürlü Yakını Aylığı (18 Yaş Altı)	251,19	753,58
Silikozis (%15-%34)	542,70	1.628,11
Silikozis (%35-%54)	620,23	1.860,69
Silikozis (%55 ve üzeri)	697,76	2.093,28

(*)Aylık miktarlarına %5'lik ek ödeme dahil edilmiştir.

AYLIKLARIN DURDURULMASI:

ADRES DEĞİŞİKLİĞİ:

- Aylık almakta iken ikametgâhını başka Vakfın görev alanına girecek şekilde değiştirenler sistemde görev listesine düşer. Bu göreve istinaden Vakıf görevlisi tarafından hane transferi işlemleri başlatılır. “Adres Değişikliği” şeklinde alınan Mütevelli Heyet Kararı ile aylıkları feshedilir.
- Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde, görev listesine düştüğü halde işlemi yapılmayanların aylıkları sistem tarafından feshedilir.

- Resmi olarak adresi değişmemiş olsa dahi fiilen adresinin değiştii Vakıf tarafından sosyal inceleme ile tespit edilmesi halinde “Adres Değişikliği” şeklinde alınan Mütevelli Heyet Kararı ile aylıkları feshedilir.

Bu üç durumda da kişilerin 1 yıl içinde yeni ikametgâhlarındaki Vakfa başvurması gerekmekte olup, muhtaçlığının devam ettiğinin Mütevelli Heyeti tarafından tespiti halinde aylıkları durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılır. Bu süre zarfında alamadığı aylıklar takip eden ilk ödeme döneminde kendisine ödenir.

Geçici olarak durdurulduğu tarihi takip eden 1 yıl içinde başvuru yapmadığı takdirde kişinin aylığı sistem tarafından tamamen feshedilir.

RAPOR SÜRESİNİN DOLMASI:

Sürelili raporu bulunanlar için, raporun Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor süresi dolmasına rağmen yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aylıkları ödeme dönemleri öncesi yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde **sistem tarafından feshedilir.** (Vakıf tarafından işlem yapılmayacaktır.) Rapor süresinin dolum tarihinden itibaren 1 yıl içinde yeni rapor getirilmesi halinde aylıkları durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılır.

AYLIKLARIN FESHİ:

Aşağıdaki durumlarda aylıklar feshedilir ve aylığı feshedilenlerin yeniden aylık talebinde bulunmaları halinde başvurular yeni başvuru olarak değerlendirilir.

Özürli sağlık kurulu raporu geçerlilik süresi “sürekli” olanların fesih tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde aylık talebinde bulunmaları halinde rapor istenilmez. 5 yıl geçtikten sonra başvuruda bulunulması halinde eski ama geçerli ya da yeni tarihli bir raporun ibrazı gerekmektedir.

ÖLÜM:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde öldüğü tespit edilenlerin aylıkları sistem tarafından feshedilir. **Ancak** kişinin ölmeden önce hak etmiş olduğu aylıklar, varisleri tarafından noterden ya da mahkemeden alınmış veraset ilamı (mirasçılık belgesi) ve Veraset İntikal Vergisinden muaf olduğuna ya da ödendiğine dair

belge ile talep edilmesi halinde “Varis Eklenmesine” şeklinde Mütevelli Heyet Kararı alınarak izleyen ilk ödeme döneminde ödenir.

FERAGAT:

Aylık sahibinin kendi isteği ile aylıktan faydalanmak istemediğinin **yazılı** olarak bildirilmesidir. Vakfa verilen bu dilekçe Mütevelli Heyet toplantısında “Feragat” nedeniyle feshedilmek suretiyle karara bağlanır.

MUHTAÇLIĞIN KALKMASI:

Merkezi ve sosyal incelemelerden elde edilen bilgiler doğrultusunda muhtaç olmadığına karar verilen kişilerin aylıkları Mütevelli Heyet Kararı ile “Muhtaç Olmama” nedeniyle feshedilir.

ÖZÜRLÜLÜK ORANININ %40’IN ALTINA DÜŞMESİ:

Özürlülük oranı, Kanuna göre aylık bağlanması gereken oranın altına düşenlerin aylıkları özürlü sağlık kurulu rapor tarihini takip eden dönem başından itibaren kesilir. Rapor tarihi sisteme girilerek “Özürlülük oranının %40’ın altına düşmesi” nedeniyle Mütevelli Heyet Kararı ile aylıklar feshedilir. Raporun Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor tarihinden itibaren 3 ay içinde yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aldıkları yersiz ödemeler ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte borç tahakkuk ettirilir. Bu işlemler Bakanlık tarafından yerine getirilir.

SOSYAL GÜVENLİK KAYDININ TESPİT EDİLMESİ:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde **aylık sahibinin** sosyal güvenlik kaydı çıkması halinde aylıkları sistem tarafından feshedilir.

18 YAŞ ALTI ÖZÜRLÜ YAKINI AYLIĞI ALANLAR İÇİN ÖZÜRLÜNÜN 18 YAŞINI DOLDURMASI:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde 18 yaşını doldurduğu tespit edilenlerin aylıkları sistem tarafından feshedilir.

18 YAŞ ALTI ÖZÜRLÜ YAKINI AYLIĞI ALANLAR İÇİN BAKICI İLE BAKILANIN AYNI HANEDE İKAMET ETMEDİĞİNİN TESPİT EDİLMESİ:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde aynı hanede ikamet etmediği tespit edilenlerin aylıkları sistem tarafından feshedilir. Resmi olarak aynı adreste ikamet etmelerine rağmen fiilen farklı ikametgâhlarda yaşadıkları sosyal inceleme ile tespit edilmesi halinde aylıklar “Aylık alma şartlarını sağlamama” nedeniyle Mütevelli Heyet Kararı ile feshedilir.

18 YAŞ ALTI ÖZÜRLÜ YAKINI AYLIĞI ALANLAR İÇİN BAKICI İLE BAKILAN AYNI HANEDE İKAMET ETSE DAHİ FİİLİ BAKIMIN GERÇEKLEŞMEDİĞİNİN VEYA AYLIĞIN ÖZÜRLÜ İÇİN KULLANILMADIĞININ TESPİT EDİLMESİ:

Vakıf tarafından sosyal inceleme neticesinde bu durumların tespit edilmesi halinde aylıkları “Aylık alma şartlarını sağlamama” nedeniyle Mütevelli Heyet Kararı ile feshedilir.

TÜRK VATANDAŞLIĞINDAN ÇIKARILMASI, TÜRK VATANDAŞLIĞINI MUHAFAZA EDENLER HARİÇ YABANCI MEMLEKET UYRUĞUNA GİRMESİ:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde bu durumların tespit edilmesi halinde aylıkları sistem tarafından feshedilir.

AYLIĞIN 1 YIL BOYUNCA ARALIKSIZ OLARAK ALINMAMASI:

Ödeme dönemleri öncesi sistem aracılığıyla yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde aylığı bir yıl boyunca aralıksız olarak almadığı tespit edilenlerin aylıkları sistem tarafından aylığın alınmadığı ilk dönem başından itibaren feshedilir. Bu maddede esas olan aylığın aralıksız olarak 4 dönem boyunca alınmamasıdır. Aylıkların düzensiz bir şekilde alınmış olması, 4 dönem aralıksız alınmama şartını sağlamadığından, aylığın feshedilmesine neden olmayacaktır.

Vatandaşlar tarafından zamanında çekilmediği/çekilemediği için kuruma iade edilen aylıklar, kişinin talep etmesi halinde Vakıf görevlisi tarafından “iade ekleme” menüsü kullanılarak takip eden ilk ödeme döneminde ödenir. Yapılan bu ödemelerde Mütevelli Heyet Kararı gerekmemekte, bu işlem Mütevelli Heyet Toplantısı gündemine bilgi olarak sunulmaktadır.

RAPORLAR:

- Özürlü olarak başvuruda bulunan vatandaşlara ücretsiz özürlü sağlık kurulu raporu uygulamasından faydalanabilmeleri için Vakıf Müdürü tarafından imzalanan sevk kâğıdı verilir.
- “Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereğince özürlü raporu vermeye yetkili hastaneden alınan Sağlık Kurulu Raporları esastır.
- Özürlü sağlık kurulu; iç hastalıkları, göz hastalıkları, kulak-burun-boğaz, genel cerrahi veya ortopedi, nöroloji veya ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlarından oluşur.
- Sadece bir organ ya da sistemi ilgilendiren özürlü bulunanlar için özürlü sağlık kurulu, o özürlü ilgilendiren branştan üç uzman ile oluşturulabilir.
- Aşağıdaki hallerde rapor kabul edilmeyecek ve aylık bağlama işlemi gerçekleştirilmeyecektir.
  - 15 yaş ve üzerindeki özürlülerin sağlık kurulu raporlarına fotoğraf eklenmemiş ve fotoğraf hastane mührü ile mühürlenmemiş ise,
  - 15 yaşından küçüklerde fotoğraf gerekmemekle birlikte fotoğraf bölümü mühürlenmemiş ise,
  - Sağlık kurulu raporu, rapor vermeye yetkili hastanelerin birinden alınmamış ise,
  - Sağlık kurulu raporu el yazısı ile doldurulmuş ise,
  - Sağlık kurulu raporunda, özürlü durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranının yüzde (%) olarak belirtilmemesi durumunda,
  - Süreli sağlık kurulu raporlarında, rapor tarihi ve rapor numarasının bulunmaması durumunda,
  - Özürlü sağlık kurulu raporu önlü-arkalı tek sayfa olarak düzenlenmemiş olanlarda, her sayfada özürlüye ait kimlik bilgilerinin bulunmaması durumunda,
  - Sağlık kurulu raporunun başhekimlikçe mühür ve imza ile onaylanmaması durumunda.
- Yönetmelik hükümlerine uygun olan rapor örneği aşağıda yer almaktadır.

ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU FORMU (Ön Yüzü)

..... HASTANESİ ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU

I. KİŞİSEL BİLGİLER:

Adı, Soyadı :	T.C. Kimlik No:	FOTOĞRAF
Baba Adı :	Doğum Yeri, Yılı :	
Müracaat Tarihi :	Rapor Tarihi :	
Muayeneye Gönderen: A- Çalıştığı Kurum: ☐ B- Kişisel Müracaat: ☐		
Rapor Numarası :		Mühür

II. ÖZRE İLİŞKİN BİLGİLER:

Sistemler	Özre İlişkin Klinik Bulgular, Radyolojik Tetkikler, Laboratuvar Bilgileri ve Teşhis	Özür Oranı %
Kulak Burun Boğaz Sistemi		
Zihinsel, Ruhsal, Davranış		
Deri		
Hematopoetik Sistem		
Kardiyovasküler Sistem		
Görme Sistemi		
Sindirim Sistemi		
Kadın Hastalıkları ve Doğum		
Ürogenital Sistem		
Endokrin Sistem		
Solunum Sistemi		
Yanıklar		
Onkolojik Hastalıklar		
Sinir Sistemi		
Kas İskelet Sistemi		

III. ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORUNUN SONUCU:

Teşhis / Teşhisler:	Kişinin Özür oranı % -Rakamla- (Yazıyla)
Ağır Özürlü: ..... (Evet/Hayır)	Çalıştırılmayacağı işlerin niteliği .....
Sürekli: ☐	Raporun Geçerlilik Süresi: -Rakamla- (Yazıyla belirtiniz)

ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU FORMU (Arka Yüzü)

IV. KİŞİNİN ÖZÜR GRUBU:

Ortopedik	☐	Zihinsel	☐
Görme	☐	Ruhsal ve Duygusal	☐
İşitme	☐	Süreğen (Kronik)	☐
Dil ve Konuşma	☐	Sınıflanamayan	☐

V. RAPORUN KULLANIM AMACI:

Eğitim		Ortez-protez- işitme cihazı	
İstihdam		Tekerlekli sandalye	
Sosyal yardım		Özürlü kimlik kartı	
Diğer (açıklayınız)			

VI. ONAY:

Üye	Üye	Üye	
Üye	Üye	Üye	
Üye	Kurul Başkanı:		Mühür

Oybirliği/Oyçokluğu ile karar verilmiştir.

ACIKLAMALAR :

- 1) Değerlendirilecek özürlü; özürlü sağlık kurumlarının teşkili için zorunlu olan uzmanlık dalları dışında kalan bir dalda ise, özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili hastane kadrosunda bulunması halinde ilgili dal uzmanının da kurulda bulunması sağlanır. Örneğin; özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşundan özürlü sağlık kurulu raporu talep eden kanserli hastaların; hastane kadrosunda bulunması halinde öncelikle tıbbi onkolog, bulunmadığı durumda radyasyon onkoloğu tarafından değerlendirilmesi sağlanır.
- 2) Özürlü durumuna göre çalıştırılmayacağı işlerin niteliği bölümüne sadece özürlü durumuna göre iş alanları genel olarak belirtilmelidir. Örneğin; "görmesini gerektiren iş alanlarında çalıştırılmaz", "ayakta sürekli durmasını gerektiren işlerde çalıştırılmaz", "işitmeyi ve/veya konuşmayı gerektiren işlerde çalıştırılmaz" gibi ifadelerle belirtilmelidir.
- 3) Mükerrer özürlü sağlık kurulu raporlarını önlemek amacıyla, raporun kullanım amacı bölümünde birden fazla bölüm işaretlenebilir. Bölümler (X) işaretiyle belirtilir.
- 4) Kişinin özürlü grubu belirtilirken gerektiğinde birden fazla özürlü grubu işaretlenir. Bu kısım boş bırakılmaz

- Özürlü sağlık kurulu raporunun aslı ya da noter/hastane başhekimliği tarafından onaylı sureti veya Sağlık Bakanlığı veri tabanından elektronik olarak paylaşılan rapor bilgileri kabul edilir. Bununla birlikte özürlü sağlık kurulu raporu suretlerine Vakıf Müdürlerince, aslının ibraz edilmesi kaydıyla “aslı gibidir” onayı verilir.
- Özürlülük oranının aylık türünü değiştirecek şekilde artması halinde, “Raporun Yenilenmesi” şeklinde Mütevelli Heyet Kararı alınır. Aylık yükseltme işlemi özürlü sağlık kurulu raporunun Vakıf kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden dönem başından itibaren sistem tarafından yapılır.
- Özürlülük oranının aylık türünü değiştirecek şekilde azalması halinde, “Raporun Yenilenmesi” şeklinde Mütevelli Heyet Kararı alınır. Aylık azaltma işlemi özürlü sağlık kurulu rapor tarihini takip eden dönem başından itibaren sistem tarafından yapılır. Raporun Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor tarihinden itibaren 3 ay içinde yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aldıkları yersiz ödemeler daha sonra ödenecek aylıklardan 1/4 oranında mahsuben tahsil edilir. Kesinti yoluyla tahsil imkânı kalmaması halinde borçlar, Bakanlık tarafından takip edilir.
- Özürlülük oranı, Kanuna göre aylık bağlanması gereken oranın altına düşenlerin aylıkları özürlü sağlık kurulu rapor tarihini takip eden dönem başından itibaren kesilir. Raporun Sağlık Bakanlığı veri tabanından temin edilemediği durumlarda, rapor tarihinden itibaren 3 ay içinde yeni raporunu Vakfa teslim etmeyenlerin aldıkları yersiz ödemeler ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte borç tahakkuk ettirilir. Bu işlemler Bakanlık tarafından yerine getirilir.
- Raporun gerçeğe aykırı olduğundan şüphelenilmesi halinde ilgili hastaneden raporun doğruluğu hakkında teyit yazısı istenebilir. Bu durumda aylık talebinin görüşülmesi Mütevelli Heyet Kararı ile ertelenir.

Uyarı- 10

Sağlık Kurulu raporunun yetkili hastanelerden alınmış olmasına rağmen ilgili hastanenin sistemde kayıtlı olmadığı durumlarda engelli2022@aile.gov.tr'ye mail gönderilerek hastanenin sisteme kaydedilmesi talep edilir.

DİĞER HUSUSLAR:

- Nafakaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla, 2022 sayılı Kanun uyarınca bağlanan aylıklar kişinin rızası olsa bile haczedilemez, başkasına devir ve temlik edilemez. Dolayısıyla, icra dairelerinden bu konuya ilişkin talepler, ilgili Kanun değişikliği (6353 sayılı Kanun ile 3294'e işlenen) nedeniyle uygulanmayacaktır. Ancak nafakaya ilişkin taleplerin uygulanmasına devam olunacaktır. Nafakaya ilişkin mahkeme kararının Vakfa ulaştığı tarih itibarıyla "kesinti işlemleri" menüsü kullanılarak nafaka kaydı girilir.
- Aylığı bağlananlar için 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının c bendinin 3 nolu alt bendine göre Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınması sistem tarafından yapılır. Diğer taraftan Yardım Detayı penceresinden Geçmiş sekmesinde yer alan "SGK'ya İlet" bölümü kullanılarak da tescil kaydının oluşturulması sağlanabilir.
- Yargı birimlerince herhangi bir soruşturma ya da kovuşturma nedeniyle nihai karar verilene kadar aylıkların durdurulmasına ilişkin talebin Vakfa yazılı olarak bildirilmesi halinde, "Soruşturma/Kovuşturma" nedeniyle Mütevelli Heyet Kararı ile aylıklar feshedilir. Nihai kararda aylıkların feshine ya da gerçeğe aykırı belge ile alındığına hükmedilmişse "Gerçeğe aykırı belge" şeklinde Mütevelli Heyet Kararı ile aylıklar ilk alındığı günden geçerli olmak üzere feshedilir. Ancak nihai kararda, gerçeğe aykırı belge olmadığı anlaşılmışsa, ilgili aylık Mütevelli Heyetince tekrar kabul edilerek aylıkları durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılır.
- **Mevcut aylık sahiplerinin** muhtaçlık durumlarının ve sağlık kurulu raporlarının yenilenmesi söz konusu olmayıp sosyal incelemelerinin her yıl yenilenmesi suretiyle işlem tesis edilmesi gerekmektedir.
- Bildirim Yükümlülüğü: Aylık almakta olanlar veya aylık sahiplerinin eş, anne, baba, vasi, kayyum, veli veya vekilleri, aylıkların kesilmesini gerektiren durumları üç ay içinde Vakfa bildirmekle yükümlüdürler. Bu yükümlülük nedeniyle vatandaşların mağdur olmaması için Vakıf tarafından gerekli hatırlatma ve bilgilendirmenin yapılması faydalıdır.